

Vyjádření SÚIP k provádění školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP zaměstnavatelem během výskytu COVID-19

Dle ust. § 103 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“): *„Zaměstnavatel je povinen zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána, a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování.“*

Z výše uvedeného tak vyplývá, že způsob zajištění školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „školení k BOZP“), stejně jako odpovědnost za jeho provedení, je na zaměstnavateli. Skutečnost, že např. smluvní partneři nemohou realizovat své závazky v podobě uskutečnění školení k BOZP, zřejmě nemůže zaměstnavatele omluvit z plnění jeho zákonné povinnosti, a to ani za současné situace v souvislosti s výskytem virového onemocnění COVID-19 na území České republiky. Tento názor vyplývá ze současné právní legislativy České republiky zabývající se problematikou školení k BOZP, který zastává i samotné Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Tudíž v případě provádění školení k BOZP stále platí, že dle ust. § 103 odst. 3 zákoníku práce určuje jeho četnost zaměstnavatel, stejně jako určuje jeho obsah, způsob ověření znalostí či samotné vedení dokumentace k tomuto školení k BOZP. Vše tak musí být ze strany zaměstnavatele dostatečně průkazné a potvrzující faktickou realizaci provedeného školení k BOZP. Zaměstnavatel může zajistit školení k BOZP i vlastními zaměstnanci, např. vedoucími pracovníky, mají-li k tomu patřičné vědomosti.

Pro doplnění je na místě uvést, že dle ust. § 106 odst. 4 písm. a) zákoníku práce: *„Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance. Zaměstnanec je povinen účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí.“*

Výše uvedenou povinnost mohou zaměstnanci dodržet za předpokladu, že jim takováto školení budou zajištěna zaměstnavatelem. Školení k BOZP tak mohou být v prezenční, kombinované i distanční formě. V současné době digitálních technologií zde existuje bezpočet možností, jak tohle školení provádět, ať již online ve formě interaktivních testovacích platforem a video školení, tzv. webinářů, podcastových vysílání atd.

V praxi také často zaměstnavatelé své zákonné povinnosti v problematice školení k BOZP naplňují i prostřednictvím fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik (dále jen „OZO“), které jsou držiteli osvědčení v rámci této odborné způsobilosti. Mimo již uvedenou činnost mají zpravidla tyto obecně řečeno externí bezpečnostní technici odborné předpoklady pro provádění školení k BOZP, často zahrnující i problematiku požární ochrany apod. Není však vyloučena možnost toho, že OZO je také přímo kmenovým zaměstnancem daného zaměstnavatele, případně školení k BOZP může na základě uvážení zaměstnavatele provést i jiný specialista v dané problematice. Působení a nabízené služby těchto specialistů včetně OZO jsou svojí dostupností zajištěny zpravidla po celém území České republiky. Pro případné bližší vysvětlení k odborné způsobilosti včetně OZO odkazujeme na základní ust. k ní, tj. ust. § 9 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

Z již uvedeného tak vyplývá, že zaměstnavatel tedy i za současných podmínek, a to v souvislosti s výskytem virového onemocnění COVID-19 na území České republiky, má možnost na základě organizačních, administrativních a dalších opatření tuto svou povinnost zajistit.

Dále uvádíme, že je důležité, aby zaměstnavatel proškolil své zaměstnance vzhledem ke konkrétním pracovním činnostem, které budou tito zaměstnanci vykonávat. V praxi to může v rámci vstupního a periodického školení k BOZP u zaměstnavatele zahrnovat např. proškolení s návody výrobce daných zařízení, místními provozními bezpečnostními předpisy, pracovními a technologickými postupy, zdroji a příčinami rizik, které souvisí s konkrétními pracovními činnostmi, bezpečnostními listy u chemických látek a chemických směsí, seznámení zaměstnanců s bezpečným používáním konkrétních zařízení i v rámci praktického a řádného zácvičku na pracovišti atd.

Na závěr Vám sdělujeme, že v případě bližších informací, týkajících se aktuálních opatření při dodržování protiepidemických opatření, a to např. při provádění školení k BOZP (např. počet osob v místnosti, zajištění řádných hygienických opatření v průběhu školení k BOZP apod.) se obraťte na orgány ochrany veřejného zdraví, tj. na Ministerstvo zdravotnictví, potažmo na místně příslušnou krajskou hygienickou stanici.